

Előfizetési árak:

Helyben
Egy évre 10 frt.
Félévre 5 frt.
3 hóra 2 ft 50 kr.

Egyes szám
10 kr.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési pénz s minden közlemény Főpiacz Vecsegház földszint a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.

Előfizethető helyben: **Telegdi K. Lajos** és **Csáthy Károly** könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok útján.

Hirdetési díj:
Öt hasábos petit sorért 5 kr.
Nyitóléte megjelenő közlemény 3 hasábos 15 kr.
Nagyobb terjedelmű, mint szinte több ízbeni hirdetések máttól fogva, alku szerint a **legolcsóbb** árért.

Helygédíj:
minden beiktatásért külön 30 kr.

Van-e magyarnemzeti politikája a kor-mánynak?

○) Nehéz kérdés.

Hanem, ha a tényekből kell itélni, könnyű megfejtetni.

Mielőtt ezt tenni megkísérlelnék, nem mulaszt-hatjuk el, hogy pár mozzanatot fel ne említsünk, mely gr. Andrássy Gyula miniszterelnök politikájá-s sikeres eredményeképpen jelentetett tul a Lajthán.

Először is, az egész közös ügyes kiegyezés nagy munkája, osztrák államférfiak részéről, gr. Andrássy vívmányának tulajdonított.

Tul a Lajthán irigy szemmel nézték, hogy Magyarország az osztrák birodalom egyik felé-nek mondatott ki a kiegyezési munkálatban.

Nem is csodáltuk, hogy az Ausztria alkatre-szeit evő különböző tartományok, nemzeti önállósá-gok sérelmére vonatkozó ezen szerződésnek lát-szólagos előnyeit sokalták Magyarországnak.

Hanem e sokalást mi, önálló nemzeti létünk-hez tapadt igényeinket tekintve, kénytelenek vol-tunk kicsinyleni.

Mert a pénz- és hadügyi közössége, természetesen, — nemzeti önállóságunk és függetlenségünk csorbitását foglalja magában.

Amit tehát nekünk sokaltak e tekintetben, nekünk azt csak keveselni lehet.

Továbbá, midőn a nemzet által a koronázás-
kor adott királyi ajándék az 1848—49-ki önvé-
delmi harc bajnokai részére visszaajándékozta-
tott: a Lajthán tuli időszakai sajtó kézlőnyei bá-
mulva ismertek gr. Andrássy államférfiúi lángszé-
re, mely az önvédelmi harc lezajlása után a fel-
sőbb körökben tért nyert fogalmakat, a nemzeti
büszkeségnek hízog fogalmakkal kicseréltetni ké-
pes vala.

Mi akkor is törvényhozásilag és érdemileg
őhajtottuk volna a honvéd név jelentőségének el-
ismertetését; ami mai napig meg nem történt.

Amit tehát e tárgyban tul a Lajthán sokalta-
tott: mi annál többet őhajtottunk volna.

Most ismét, midőn tul a lajtháni ministervál-
ság beköszöntött, és gr. Taaffe osztrák miniszterel-
nök, ő Felségének előterjesztéseket tenni Budára
jött, zsebében hordva, de ott is hagyva pár osztrák
minister lemondólevelét: tul a Lajthán ugy találják,
hogy ő Felségének még gr. Taaffe iránti érzelmei
is vesztettek volna melegökből; s hogy Andrássy
gróf volna e fordulatnak okozója; s így a birodalom
ügyeinek intézője, a birodalmi politika veze-
tője, csak névleg, látszólag lenne már gr. Beust,
— a valóságban pedig gr. Andrássy az, ki ural-
kodik lángszével a lét és nemlét felett.

Mi az osztrák ministerváltságokban folyvást
természetes következményét látjuk azon nemzeti
csoportulatok küzdelmei hullámzásának, melyekből
az osztrák birodalom áll, s mely következmények
változnak annyiszor, a hányiszor egyik vagy másik
nemzet befolyásos tagjai jutnak előtérbe, — hogy
aztán rövid idő alatt ismét másoknak engedjenek
helyet.

Sem örvideni, sem szomorkodni nincs okunk,
a bécsi miniszterek személyváltásai felett.

És ha mindjárt gr. Andrássy intézné is e sok-
féle és sokszor bekövetkező változásokat: a ma-
gyar nemzeti politika javára semmi nyereményt
nem látunk e vívmányában; mert a közös ügyes

alap az ő minisztersege alatt mindig fenmarad, mely
a magyar nemzet önállóságát és függetlenségét
kizárja.

Tehát e téren is többnek látszik gr. Andrássy
tul a Lajthán, mint amilyen a mi szemeknk előtt! —

Mig a pénzügyminiszterium némelyik osztályá-
ban alig lehet magyar szót hallani, és a vidéken
magyarnyelvgyakorlati kísérletekkel bibelődő pénz-
ügyi igazgatók is szerepelnek, s igyekeznek a tónt
adni az alkotmányos magyar embernek;

Mig a közlekedési miniszterium több idegen
ajku mérnököt enged alkalmaztatni, mint magyart,
vagy a magyarok sérelmére osztja be az idege-
neket;

Mig az 1848—49-ki önvédelmi harc után
következett önkényuralmi időszakban a nemzetbe-
olvasztására törekvő osztrák politika főbb tényezői
is zsiros hivatalokban hagyatnak, és illetőleg gaz-
dag nyugdíjakat huzhatnak a keservesen keresett
és nagy erőfeszítéssel fizetett magyarországi adók-
ból; —

Mig a magyar pénzügyminiszter keze annyira
kötve lesz, hogy a belügyeket illető adóreformokat
sem teheti meg, míg bécsi kollégájának beleegye-
zését meg nem nyeri;

Mig fiaink a közös hadseregbe osztatnak be,
s német vezénylet mellett a hazán kívül tartatnak;
és még a honvéderő sem fejtetik ki eléggé, hogy
tűzsergei s egyéb nélkülözhetlen kellekekkel bíró
hadsereget képezhessen, mely csak ő Felsége a ki-
rály, vagy magyar parancsnoka alá lehessen ren-
delhető; —

Mig a honvédezerdes honvédelmi magyar mi-
niszterelnök háta megett osztrák hadi főparancsnok-
ság rendelkezik Budán, vagy másutt a magyar ka-
tonaság felett; —

Mig külföldön magyar érdekeink valódi kép-
viselete, a nemzetközi politika s általában anyagi és
szellemi jólétünk irányzására, Magyarország köve-
tei és konsulai által nem lesz betöltve;

Mig Magyarország szorosabb kapcsolatban
lesz Ausztriával, mint amit a közös uralkodó ugyan-
azonsága és a nemzetközi szövetség megenged és
megtűrhet; —

Addig magyarnemzeti politikája, sem bel-
sem külügyi érdekeinkre nézve nem lesz, nem le-
het kormányunknak.

Ujdonságok.

— **Az utca kapitányok** névsorát már
közöltük, de egységt áttekintés végett jónak látjuk a
decz. 18-án megválasztott összes kapitányszek névsorát
előterjeszteni: kapitányokul. Hatvan utcában Borsi
Lajos, Pt. Bakóczy Péter, Csapó. Bőszörményi Pál Czegléd
Szőke István, Varga. Vértessy János, Piacz Faragó
András. Tizedesekül. Hatvan u. Szűcs Mihály, Ötvös
Bálint, Pt. u. Bakos János, Ménes András, Csapó u. Sza-
bó Ferencz, Miskolezi János, Czegléd u. Ökrös János,
Teremi Sándor, Varga u. Birinyi János, és K. Nagy Mi-
hály. Piacz u. Mértföld János, Lakatos József, Tizház-
gazdákul. Hatvan u. Biró János, Balácsi József, Szőke
Sándor, Seres Sándor, Nagy Gábor, Erdődi József, Bod-
nár Miklós. Pfla u. Dul József, Varga József, Szabó Ist-
ván, Némethi Sándor, Kiss Mihály, Boros József, Nehéz
János. Csa. u. Jeney József, Szabó János, Csáthi János,
Bodnár István, Mezey János, Horváth Gábor, Mártha
János, Czegléd u. Klemm Lajos, Tökés István, Szabó Ist-
ván, Révész János, Boros László, Sóos István, Nagy Gá-
bor, Bozóki János. Var. u. Kolda János, Kecskés János,
Széles Sándor, Tótszegi János, Jákó Mihály, Csengeri

Sámuel, Piacz u. Hajdu Ignác, Szilágyi József, Vájsz
Antal, Varga Lároly, Serli Ede, Harangi István.

Debreczen decz. 21. 1869. kiadta Kiss Sándor
kapitányi tollnok.

— **Lőporban** mind nálunk, mind másutt
nagy hiány mutatkozik. Nem tudjuk, a kormány szá-
ndékosan intézi-e ugy a dolgot, hogy a hiányon hónapok
óta nincs segítve; de azt tudjuk, hogy a hatóságoknak,
kivált, ha még v a d á s z a t i e n g e d é l y e k e t
is pénzért osztogatnak, kötelessége a közőhajtsáknak e
térén is eleget tenni, s a kormányi közegek lassuságát,
vagy szándékos halogató irányzatát, erőlyesen ellen-
súlyozni.

* **Színházunknál** az „Áfrikai nő“ című
operára készülnek, — legalább ugy írja a „Színpad.“
Furcsa dolog az, midőn a helybeli ujdonságot Budán
szerkesztett ujság adja tudtunkra. Nem tudjuk van-e
alapja e hírek? — ha igen, ugy nem értjük az igazga-
tóság titkolódzását előttünk. Egyébiránt őhajtanánk,
hogy a „Sz-d“ igazat mondott légyen, mert bizony
ráférne már közönségünkre is valami a jóból, természe-
tes az operára vonatkozólag.

(F). **Egy szivartartályt** elcseent valaki,
azt híven, hogy gazdag ragadományra tesz szert, de
elsalatozott, mert az üres volt, így aztán N.-utca de-
rekán egy polgár házának neki támasztotta, ki azt csak
mások figyelmeztetése folytán vette észre, s bejelenté
a kapitányi hivatalnak, a hol a tulajdonos már jelent-
kezett is.

* **Körmives Imréné** asszonyt, színházunk
tehetséges tagját Aradi Gerő a szegedi társulat igaz-
gatója vendégszerepekre hívá meg. Körmivesné elfogad-
ta a meghívást, s a farsang folytán meg is kezdi Sze-
geden vendéglátékeit.

— **A városi költségvetés,** a közgazd-
szati bizottmányban, hosszas és kimerítő tárgyalások
után, a lényeges részeket illetőleg keresztül ment; s
ugy tudjuk, hogy a kapitányi hivatalnak egy alkaptány-
nyal, egy tollnokkal és 2 utczai biztossal s megfelelő
alrendőri személyzettel szaporítására szükségelt kiadá-
sok is felvették a költségvetésbe, ugy, hogy, ha a köz-
gyűlésen is keresztül megy a terv, a min ketkedünk
alig lehet, új évtől fogva, a rendőri osztály a tisztán
rendőri dolgokban szabadabban mozoghat, mivel az
egyik alkaptány bizonyosan a pénz behajtásokra fog
ügyelni, a többi személyzet pedig a rendőri ügyekre,
míg eddig a pénzbehajtás a rendőri eljárást háttérbe
szorította.

— **Eső** dolgában annyira bővölködünk két
h ó n a p ó t a, hogy már alig van nap, melyen fél-
nünk ne kellene a sár növekedésétől, mely a járás-kelést
kivált a félreesőbb utcákon csaknem lehetlenné tette.
15—18 év óta nem járt ily nedves időnk; el lehet gon-
dolni, hogy folyóvizek közelében mily nagy lehet a ve-
szélytől félelem. Ilyenkor felkiálthatna nálunk a cigány
imigy is: be jó, hogy folyóvizünk nincs; hanem a visz-
hang bizonyosan azt felelné rá: mégis csak jó volna
egy kis csatorna!

— **A debreczeni „István“** gőzmalom tár-
sulat október hó 22-én délután 3 órakor választmá-
nyai ülést tart. Tárgy: igazgatótanácsosok választása.

— **Holnap** deczember hó 22-ik nap-
ján délután 3 órakor a közgazdászati bizottmányunk a
városház nagytermében ülése lesz.

— **Holländer** József táncztanító, városunk-
ból távirat útján lett felhivatása folytán eltávozott, s
csak februárban jöhet vissza. Tanítványai a közlisme-
résben részesült tanítók eltávozása feletti sajnálko-
zásukat fejezik ki a miatt, hogy bár nem végképen, a
farsang egy részében nélkülözniök kell öt.

— **Meghaltak.** Decz. 19. Cs.-utca, Tyukodi
György, 86 éves, végelgyengülésben. H.-utca, Kun
András, 62 éves, szélhűtésben.

Színházi szemle.

* Hétfőn, decz. 20-án adatott: „Tündér ujjak.“
színmű 5 felv. Irták Scribe és Legouvé, francziából for-
ditotta Feleki Miklós. E színiest a kevés számú kö-
zönség teljes melegelgedésével folyt le. Az előadás egyi-
ke volt a legsikerültebbeknek. A szereplők mind mind
 kifogástalanul töltötték be helyeiket. Beresényiné (He-

z koronaher-

an és Phila-
ést rendezett

ma a császár-
levelét kézbe-

főlkelő csapa
tengerparton,
le a csapatok
tettek. Kodo-
óba. 1000 fő-
és sok élelmi
egy küldöttsé-
kat kijelentse

sertéavááarra
kedvezőtlen
lt; a mi kevés
ra 20—30 kr.
kissé ismét
lsó ár 28 frt.

eső miatt az
atott, a mika-
azét a mult
a buza 7 ft.
0 kr. tengeri
lt éjjel havas
s, s még min-

üst 121—35

h Károly.

nagyban és kicsinyben jutányos árért a t. cz. közön-
ség figyelmébe ajánlant.
200. 3—3
Bignió János, látványtész.

Geréby és Hannignál.

202. 3—3

lén) meglepő könnyedséggel játszott, szavaltát értem, előadását kitűnő routine jellemző. Beresényi hasonlóképpen osztakozott vele az est dícsőségében. Feltehetően nem különben megilleti az elismerés; felfogása tiszta, alakítása kiváló volt. — Szakál Rózsa, Hetényi Laura, Együd és Tomcsányi szinte kiemelendők.

Országgyűlési értesítő.

(December 19.)

Elnök Somssich megnyitja vasárnap d. 12 órakor az ülést, a ház igen ténny; a miniser padokon: Lónyay, Mikó, Bedekovics, Eötvös, Horváth, Andrássy, Gorove. Több kérvény adatik be. Eder István interpellálja a közlekedési minisereket a Tiszaszabályozás dolgában. — A felsőház jegyzője gr. Tillyk Edeudat hozza a felsőház iránt az adótervezés és a különböző pénzügyi szabványok meghosszabbítása tárgyalán, mit a felsőház változtatás nélkül elfogad. Szentesites adá fograk terjesztetni. — A ház a Szalay Sándor indítványát elfogadja, miszerint a kormány részére kiszolgáltatandó felhatalmazás tránti törvényjavaslata az osztályokhoz utasítottatik.

A ház elnöklése iránti indítványt a ház, Lónyay felszólalására akkora halasztja tárgyalatán, midőn a felhatalmazás kérdésében mári határozat hozatik. — A békés- esabai felülbirtokosoknak a fölváltási tartozás 1849-dik év óta lejárt kamatai elengedése iránti folyamodványuk a bel- és igazságügyi miniserektől adatik ki.

Országgyűlés decz. 20.

Elnök Somssich, a minisere padokon: Lónyay, Mikó, Gorove, Eötvös, Horváth, Andrássy. — Debreczen városnak a Fiume felkelése és a fővárosokra nézve érvényes kikapcsolási törvénynek a többi királyi várossal is kiterjesztése iránti kérvényi lecaatnak és a kérvényi bizottsághoz utasítottatik. — Több kérvény adatik be. gr. Riedy István elválasztott képviselő beadja megbízólevelet. — Több Sándor törvényjavaslatot ad be országos polytechnicum felállítására iránt. — Ivánka Imre interpellálja a pénz- és közlekedési minisereket a Nyiregyház- Ungvári vasutvonal tárgyában, melyet törvényes határozat szerint mértöldenként 100000. forinttal kellene segélyezni, de az iránti kérvények a kormány által tagadólag utasítottatik el. — Ditrich Ignác törvényjavaslatot ad be az erdők urbéri viszonyait rendezése és a földváltás tárgyában. — Kautz Gyula a pénzügyi bizottmány előadja jelent, hogy a költségvetés feletti végtárgyalás be van fejezve, de annak hosszúsága miatt csak az eredményt terjeszti elő, miszerint a rendes kiadások 153,722,677. frtot, a bevétel pedig 147,335,264. frtot, és így a hiány 6480,267 frtot tesznek; a rendkívüli kiadások 36,713,677 frtra, a bevétel 35,541,505 frtra; s így az összes deficit 7,660,839 frtra rug. Együttal jelentést tesz az on költségkekről is, melyek a minisereumokban a horváth osztályok felállítására által okeztattak. A jelentés kinyomatik. — A ház atter a napirendre, mely a Szalay által a minisereum részére adandó 3 havi felhatalmazásra vonatkozik; Szél Kálmán olvassa a központi bizottmány jelentését, mely azt elvben helyesli és elfogadása ajánlja; de mivel a bizottmány a törvényjavaslat fogalmát nem találja szabatosnak, új javaslatot terjeszt be. Elnök: ki kellene nyomtatni s 3. nap mulva napirendre tűzni, rendkívüli eseteket kivéve; s mivel most ily rendkívüli esett forog feun: azonnal lehetne tárgyalni. Tiszta

TÁRCZA.

A rágalom.

(Beszély.)

Shwartz Mária Zsófia után.
(Folytatás).

„Nemde, meg fog nekem egykor becsatani? — Lavina megerősölte fejét, s kislépett. Az ezredes egy ugrással utólérte őt, s karjaival derekát átölelve visszavitte az oldal szobába. Az ezredes arczán kétségbeesés, aggodalom és örült szerelem vegyes érzelmei voltak olvashatók.

„Lavina, hallgasson meg! Halála minden esetben ártani fog anyjának, s fokozni fogja kegyednek gyalázatát, mert azt fogják mondani, hogy miután első gyengeségében megengedte nekem, hogy meglátogassam, akkor, midőn a közvélemény elítélte, a rendkívüli szigor kényszerítette ezen lépésre, melyet most tenni fog.

Édes anyja és nővére jövő boldogsága tekintetéből, csak egyetlen egy lépés marad kegyednek, és az, az, hogy legyen nőm! Ne forduljon el tolem utálattal, gondolja meg, hogy ezen lépés által szívének örömet, nyugalmat és boldogságot szereshet, míg ellenben halála által csak a pletykát fokozza, és szerencsétlen anyját fájdalommal, megbánással és kétségbeeséssel tölti el. Lavina! ha áldozatot akar hozni nekik, hozzon olyat, mely azoknak boldogságot ad, és nem olyat, mely csupán nyomort adhat!

„De hát Arthur? — szakította őt félre remegő hangon Lavina.

Az ezredesnek arca és egész lényé a fájdalom vonaglásai alatt remegtek.

„Jól van Lavina, ha kegyed a maga és Arthur szerelméért képes anyját és nővérét feláldozni, nem bánom, menjen, én nem fogom megakadályozni.

Ita pedig anyját és nővérét akarja egyszerre min-

K. e rendkívüli esetet elismeri, de a jövőre való tekintetből, hogy ez előzetes esetnek ne vétessék, holnapra kéri kitzetni. S i m o n y i Ernő a rendkívüli esetet abban találja, hogy a minisereum későn terjesztette elő a költségvetést, úgy, hogy idejében nem lehetett tárgyalni. Mivel azonban az új javaslatot nem ismerhetjük, ma d. u. 5 órára kivánja halasztani a tárgyalást; a mi el is fogadtatott, s az ülés berekesztett, mely d. u. 5 órakor folytatott.

D. u. A délelőtti ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után azonnal felvetett a napirendre, az indemnity-törvényjavaslat tárgyalása.

S z é l i Kálmán központi előadó ajánlotta a központi bizottság által megállapított szerkezetet.

T i s z a Kálmán nem fogadja el a központi bizottság által ajánlott törvényjavaslatot, mert oly bizottsági vélemény elfogadását czelezza, mely a házban még nem tárgyalatott, s azt nem tarthatja alkotmányos eljárásnak, hogy a ház három hónapra költségvetést szavazzon meg minden tárgyalás nélkül. A felhatalmazást véleménye szerint más alapon meg nem lehet adni, mint a 69-ki költségvetés alapján, s ennek folytán ellenindítványt tesz törvényjavaslat alakjában, mely kimondván, hogy az 1868-ik évi 50 t. cz. érvénye f. hó 31-én lejár és a minisereum a képviselőház 1868-dik évi 3002 számú határozata ellenére elkésve terjesztette be a költségvetést — s így annak tárgyalása az érintett határidőig befejezhető nem volt. — a minisereum felhatalmaztatik, hogy a jövő év első negyedében az 1869-re megszavazott költségvetés értelmében járjon el az állam bevételei és kiadásainak kezelésében, mely bevételek és kiadások a megszavazandó 70-ki budget keretében lesznek beillesztendők, s ha a budget a jövő év marcz. 31-ke előtt megállapították, a felhatalmazás érvénye azonnal megszűnt.

A tárgyalás folytatván, Szalay Sándor úgy nyilatkozik, hogy a központi bizottság ez ő eredeti javaslatának elvét nem tette magáévá, bár ezt állítja, s ennél fogva Tiszta javaslatát fogadja el, mint az övéhez közelebb állót.

M á r i á s y Béla szintén Tiszta javaslata mellett nyilatkozik.

I r á n y i D. nem fogadja el egyik javaslatot sem. S c h v a r c z Gy. nem akar az indemnity megszavazása által a kormány irányában bizalmat nyújtatani.

S z o n t a g h Pál (csanádi) azon meggyőződésben van, hogy a közp. bizottság javaslatának elfogadásával a ház megszavazná a költségvetést egész 1870-re, s jobbnak tartaná mindjárt kimondani, hogy fogadja el a ház minden tárgyalás nélkül a 70. budgetet, de ő nem akarja annak alapos megvitatását lehetelenné tenni, s azért Tiszta javaslatára szavaz.

S i m o n y i Ernő, Patay István és Kiss János a felhatalmazás megadásá ellen nyilatkoznak.

C s e r n a t o n y Lajos nyilatkozott még röviden Tiszta javaslata mellett. Hivatkozott arra, hogy Olaszország most ugyanazon helyzetben van, mint mi, bár nem ugyanazon okból. Minisereválság volt, s a kormány első kötelességének tartotta felhatalmazást kérni a parlamenttől. A mi kormányunk ezt nem tette, a midőn nyílt titok volt, hogy az ellenek ez irányban javaslatot kívánt tenni, annak előre is utja vágatott, s a Szalay-féle javaslat most bizalmi demonstrációra használtatik fel, pedig ez nem a bizalom, hanem a szükség kérése.

T i s z a K. zárbeszéde után Lónyay pénzügy-

den fájdalomtól megakadályozni, akkor áldozza fel nekik szerelmét.

Az ezredes elhallgatott.

Lavina az ajtófélfához támaszkodva állott, s nem tudta eltagadni önmagától, hogy az ezredesnek némi tekintetben igaza volt; de egy oldalról borzadt azon gondolattól, hogy egész életét ezen ember oldala mellett töltse el, más oldalról anyja és nővére fájdalmait jutottak eszébe.

Ugy tetszett Lavinának, mintha meghallotta volna anyja zokogását. Kétségbeesetten látta be, hogy annak boldogságát és üdvét csak ezen egyetlen lépés adhatja vissza. Megkellott hozni anyjának ezen áldozatot, és Arthur. — Lavina e gondolatnál önkénytelenül szívéhez kapott. — fel kelle áldoznia.

Csaknem öntudatlanul lebbentek el Lavina ajkairól e szavak:

— Anyám, ime a legnagyobb áldozatot hozom neked, mit halandó lény hozhat; még csak 18 éves vagyok, s ime egész életemre e boldogtalanságnak jegyzem el magamat...

„Ó határozzon Lavina! ó csak mondja ki az igen szót, s még ma este eloszlathatja azon szomorú felhőket, melyek azok szíveire neheztedek, kiket kegyed szeret.”

„Meghozom tehát az áldozatot,” kiáltá Lavina kétségbeesetten. — „Neje lesznek önnek Rubens ezredes, kövessen engem tüstént anyámhoz, mert talán a jövő pillanatban nem lenne többé elég erőm ahhoz,” s halvány arca lázas pirban kezdett égni.

Gyors léptekkel sietett le, az ezredes által követve a lépcsőn; pár percz mulva anyja szobájának ajtaja előtt állott. Nem volt Lavinának anyji ereje, hogy azt megnyithassa. Az ezredes felszakította az ajtót s Lavinával a terembe lépett, melyben Pahl asszony, Elin, Arnold és Arthur, valamint a lelkészné voltak együtt. Megbotránkozással, haraggal és meglepéssel tekintettek azok a belépőkre. Lavina egy szót nem volt képes szólni, hanem magasra emelt fővel, valami csodás

minister védelmezte a kormányt a mulasztási vádak ellenében, s az átmeneti korszaknak tulajdonit mindent. A törvényjavaslatot ezután a többség a központi bizottság szerkezte szerint általánosságban úgy mint részleteiben elfogadta. A végmegszavazás a holnap déli ülésre tűzött ki.

Fővárosi értesítő.

— Ó Felsőége csak január 15-én tér vissza Budára. Ó felsége a királyné pedig csak február 15. körül jön Rómából fővárosunkba.

— Az itteni fiemei küldöttség a budai polgármesterek és alpolgármesterek köszönetet nyújtott a Fiume iránti részvéteért.

— Budán egy fászkamarában egy holt gyermeket találtak, ki oda kivolt téve, s megfagyott.

— A p e s t i n é p k ö r a Terézvárosban a Kaszovicz házban tartott összejövetelt, mely alkalommal Jókay, Horn és Henszlyman s többen ékesen fejtegették az ellenek álláspontját. A beszédek közötti szüneteket zene töltötte be. Általában kedélyes multság fűszerezte a nagy számmal összegyűlekedett tagok időtöltését. — V o g t Károlynak 3-ik felolvasásán szombaton ismét nagyszámu közönség gyűlt össze, bár a nemzeti és német színházi előadásokat eltartóztatott innen. — Tegnap reggel 6 órakor az U n i o n gőzmalomban nagy robbanás történt, midőn egy munkás az égő gertyát a lisztkamrába vitte a felső emeletbe, úgy, hogy a nyomás a tetőt szétszaggatta, a munkás pedig több sebet kapván arczán és kezéin, kórházba vitetett. — Ugyanesek a mult éjjel tűz ütött ki egy honvéd lakatnyán, de csakhamar eloltatták.

— A V u k o v á r - S z a m o c z i csatorna munkálataira hirdetett árlejtés tegnapelőtt adatott át az J. Altman társaságnak. E csatorna a Pesttől, illetoleg Bajától Eszékig vivő vízi utat 60 mértfölddel rövidíti meg.

— A f ő v á r o s o k s z a b á l y o z á s a tárgyában a főépítészeti osztály tegnapelőtt nyújtá be a tervet a közlekedési minisereknak. A terv magában foglalja az egész Dunaszabályozást Ó-Budától kezdve a Csepel szigetig, a hol mindkét parton kikötőhelyek szemelvék ki. Ez úgy országosnak fog kimondatni, s a képviselőház elé fog terjesztetni.

— A Deák körben küldöttséget választottak, mely megvigye az új évi jó kívánatokat Deák Ferencznek, ki két nap óta jobban van s már beteggyábjából kikelt.

Belföld.

** S z e g e d e n Nazarenuskáté jelent meg következő czim alatt: „A Krisztusban hívő gyülekezet rendtartásainak ismertetése.” A „Tiszavidéki Ujság” szerint a hitfelekezetet akarná e könyv ismertetni, de inkább a hitfelekezetől szól, mely a szent-háromság eszméjét elfogadva a katolikus dogmák után indult, a sakramentumok eszméjét azonban a protestánsok szerint veszi át. — Mi nem ismerjük e kiadmányt és így élénkeket tartjuk minden megjegyzés nélkül csupán megemlíteni.

** R e m e t é r ő l írják a „M. P.”-nak, hogy ott az árvíz mily borzasztó sok kárt okozott. „A tömönlelen káron kívül — hangzik a tudósítás, — emberélet is több esett áldozatul. N. Bányán minden pincze tele volt vízzel, házak omlottak le, úgy hogy a kárt mintegy 60,000 frtra tehetni. Felső Bányán 50—60,000 frt kárt

és megmagyarázhatlan fényvel tekintetében, s lángoló arczal állott ott. Tekintetét anyjára irányozta.

„Kedves Pahl asszony, kegyed leveléből, s különféle hírekkel értesültem, hogy Lavina kisasszony iránti kéro szándékmat, becstelen szándékkal akarják megfélegyezni. Én levelben megkértem Lavina kezét, de ő visszautasított. Tegnap, míg kegyed a színházban volt, ide siettem, hogy azt még egyszer szóval előadjam a kisasszonynak, a midőn aztán, nekem is ígerte kezét. Már ma reggel megakartam kegyedet ez ügyben látogatni, de abban kegyed leveikéje megakadályozott. — Most midőn megtudtam, hogy minden percz késedelem, csak fokozná a gonosz híreket, eljöttem, hogy kegyed beleegyezésével Lavina kezét megnyerhessem.”

Lavina térdre borult anyja lábai előtt s mondá:

„Áldásodat anyám!” S Pahl asszony, kit a deleg ezen fordulata a legkellemesebben lepott meg, lehajlott félreismert leányához, s azt gyöngéden, forróan keblére szoritotta. A mint Lavina felkelt, Arthur szemrehányó tekintetével találkozott, s a midőn látta, hogy anyja beleegyezése jelöl az ezredesnek kezét nyújtja, merően tekintett Arthurra, mire arczát kis tenyerébe rejtve el, görcsös kacagásban tört ki, s eszméletlenül rogyott az ezredes karjai közé.

A szegény gyermek, — egész ereje megtört, hiszen oly sok szenvedést kellett az utolsó 24 óra alatt kiállania. „Siessenek Nykopf orvosért,” kiáltá az ezredes, s Arthur és Arnold tüstént elfutottak.

Rubens Lavinát folyvást karjaiban tartotta, s kétségbeesésében vádolta önmagát, hogy ő ölte meg szerelme tárgyát, s hangosan kiáltotta annak nevé.

Es most hagyjuk el egy időre Lavinát, s fordítsuk kissé figyelmünket Agdára, s az ő körülményeire.

Ugyanazon nap este, melyen az itt előadott események a kis sárgaházban történtek, látogassunk el az átelleni büszke palotába is.

sztsági vádak
onit mindent.
g a központi
ban úgy nint
a holnap déli
ssa Budára
15. körül jön
i polgármes-
nyilvánított a
lt gyermeket
zvárosban a
y alkalommal
ny fejtették
ti szüneteket
ság fűszek
időtöltés-
n szombatn
a nemzeti és
atott innen.
özmalomban
az égő gyer-
gy, hogy a
dig több se-
vitetett. —
nvéd lakta-
i csatorna
t adatott át
del, illetőleg
del rövidíti
z a s a tár-
nyujtá be a
gában fog-
l kezdve a
helyek sze-
ondatni, s a
tottak, mely
rencznek, ki
kikélt.
nt meg kö-
gyülekezett
léki Ujság-
merténi, de
omság esz-
n indult, a
ánások sze-
ny és így
supán meg-
ak, hogy ott
A tömte-
mberélet is
pinzeze tele
irt mintegy
000 frt kárt
s, s lángoló
za.
l, s külön-
zony iránti
arjak meg-
kezt, de
színházban
el előadja
érte kezét.
gyben látó-
lyozott. —
percz kése-
tem, hogy
erhessem.”
mondá:
kit a dolg
meg, lehaj-
n, forróan
ur szem-
átta, hogy
t nyújtja
tenyerébe
méletlenül
egtört, hi-
óra alatt
á az ezre-
tta, s két-
meg sze-
ét.
s fordit-
nyeyre.
adott ese-
sunk el az

tett, a fermei kincstári kohókban 30—40,000 forintot. Altalában alig kiszámítható a borzasztó kár.
** S e g e s v á r t a m p e c k b a n e g y f i a t a l l á n y felakasztotta magát. Egy kis lepkésen kapták rajta s félme a törvényszéki vizsgálattól — öngyilkossá tevő. Hullájától — elég helytelenül — megtagadták az egyházi szertartásos eltemetést.
** S z e n t - B e n e d e k e n e g y j ó m ó d u e m b e r t a l á l t a k m e g g y i l k u l v a a S z a m o s p a t j á n ; a s z e r e n c s e t l e n o l y n a g y ú t e s e k e t k a p o t t , h o g y a g y v e l e j e s z e t t e c s e s t s a z e b e k (t k u l s z o l g a l t . A n e v e z e t t f a l u n a k i g e n h a s z n o s e m b e r e v e s z e t t e l b e n n e , b a r o m o r v o s v o l t , s m i n t i l y e n , s o k a t h a s z n a l t p o l g á r t á r s a i n a k . G y a n u a l a t t e g y 1 0 é v e s o l á h f i u á l l , k i e l v a n m á r f o g v a s a v i z s g á l a t f e l y i s e l l e n e .
** L o w L i p ó t o t , a k ö z t i s z t e l e t b e n á l l ó s z e g e d i f e r a l b i t , k i f . é v i a u g u s t u s h o b a n a p é c s i u j o n n a n c s p i l t z s i n a g ó g á t f e l s z e n t e l t e , a p é c s i h i t k ö z s z e g é r d e k e s s z é p m ű v ű e z ű s t s e r l e g g e l t i s z t e l t e m e g .
** S z é k e s F e h é r v á r o t t — m i n t a „Szinpad” írja — újból megpendítették az állandó színház építését, melyet mintegy 10 év előtt a lelkes b. Splényi Heinrich indítványozott, 10,000 frtot ajánlván fel e célra. Miklossy Gyula a jelenleg ott működő színház elnöke igazgatója, ennek következtében 3 előadás jövedelmét ajánlja fel a színházi alapra.
** M a g y a r o r s z á g o n a z i d é n k ö z e l i t ő l e g k é t m i l i ó m á z s a k ö s t ő t a d t a k e l .
** A „Vásárhelyi Közlöny” jövő évtől fogva nagyjából alakban fog megjelenni, s jutalmakat fog kitűzni a legjobb gazdasági és szépirodalmi művekre. E derék vidéki heti lapot Abrai Károly szerkeszti, a műveiül is jól ismert kedvelt regényíró.
— V e s z p r é m b e n a m u l t h e t e n t a r t o t t t i s z t u j t á s a b a l o d a l j a v á r a f ű t ö t t k i , s a z e l l e n z é k k i t ű n ő d i a d a l á r ó l t a n u s k o d i k . N y o l c z a n e g y k ö p v i s l ő s z e z e g s z t i s z t i k a r b ó l t ö b b m i n t 2/3 - b e n l a l o d a l i v á l a s z a t o t t ; p o l g á r m e s t e r ű l D u n s t F e r e n c z a z e l l e n z é k v e z e r e l ű n m a j d n e m e g y h a n g u l a g m e g v á l a s z t a v a .
— E g y k e g y e t l e n a p a . S z e n d a h e l y m e l l e t t K a r c s á n e g y n a p s z á m o s , k é t g y e r m e k e t , m i d ű n e g y ű t t v o l t v e l ö k , f e l a k a s z t o t t a a s z o b a b a n ; n e j e , k i a z u d v a r o n v e g z e t t e d o l g á t , a g y e r m e k e k s i k o l t á s á r a b e s z a l a d t , s l á t v á n a k e g y e t l e n g a z s á g o t , l á m á t f ű t ö t t ; m i r e a s z o m s z é d o k o d a s z a l a d t a k , e g y i k g y e r m e k m e g f u l t , a m á s i k a t m e g s z a b a d i t o t t á k . A t e t t e s , k i e l f o g a t o t t , u g y n y i l a t k o z o t t , h o g y k é t s z e g b e s z e s b ű l k ö v e t t e e l a t e t t e t ; m é g a z n a p s i k e r ű l t n e k i a t ö m l ö c z b ű l m e g s z ö k n i , d e e l f o g a t o t t .
— K i s J e n ő n A r a d m e g y é b e n a d e c z e m b e r 25 - r e e s ő v á s á r , a z ű n n e p k i a m i a t t , j a n u á r 2 - k á r a t é t e t t e t t é t .
— L i p p á n , A s b ó t h K á r o l y 13 é v e s f i a — k i t d e c z . 14 - é n a t y j a e g y a s z t a l o s h o z k ű l d ö t t — a z ó t a e l t ű n t , s n y o m o z ó d á s u t á n s e m t a l á l t a t o t t f e l .
— S z é k e s f e h é r v á r o n a l o v a s h o n v é d i s k o l a j a n u á r 1 - é n m e g n y i l i k . A v á r o s i h a t o s á g e r é l y e s é s á l d o z a t k é s z m ű k ö d é s e n e k e r e d m é n y e e z , m i v e l a z i s k o l a m i e l ő b b é l e t b e l e p t e t t e s i r á n t m i n d e n l é p é s t m e g t e t t , s a d o m á n y o z á s t i s s z a v a z o t t m e g .
— A z ó - é s t ö r ö k k a n i z s a i t a k a r é k - p é n z t á r é s a b a r a n y a m e g y e i h i t e l b a n k s z a b á l y a i m e g e r ö s s i t t e t t e k , s a n e v e z e t t i n t é z e t e k m ű k ö d é s ö k e t m e g k e z d é t e k .
** A „Gömöri Lapok” előzetési felhívása is szétküldetett. Másod évi folyamába lép a vidéki közlőny az 1870-ik évvel; feladata valamint eddig, úgy jö-

vőre is az lesz, hogy Rosnyó, a vidék és megye anyagi és szelleme érdekeit lehetőleg fejlessze, előmozdítsa. Megjelenik e lap Rosnyón hetenkint egyszer Gothárd Endre szerkesztése mellett; előfizetési ára egy évre 5 ft 60 kr.

Bécsi hírek.

— Ő F e l s é g e d e c z . 19 - é n , B u d á r ó l m e g e r k e z t e u t á n h o s s z a b b é r t e k e z l e t e t t a r t o t t g r . B e u s t t a l . A m i n i s t e r e k e m l é k i r a t o t n y u j t o t t a k b e ō f e l s é g e n e k , m e l y b e n a v á l a s z t á - i r e f o r m o t h a n g s u l y o z z a k , m i e l ő t t a z a l k o t m á n y o n v á l t o a t a t á s o k t ö r t é n n e n e k , m e l y e k c s a k a r e n d e s b i r o d a l m i g y ű l e s e n t ö r t é n h e t ű n e k . A z e m l é k i r a t a f o e d e r a l i s m u s e l l e n n y i l a t k e z i k , s k i v á n j a a m i n i s t e r i u m f u g g e t l e n s e g é t a b e a v a t k o z á s o k t ó l , a r e n d e l k e z é s i a l a p á t a d á s á t a m i n i s t e r i u m k e z é b e , v a l a m i n t a r e n d ö r i ű g y k e z e l é s é t i s . g r . T a u f f e e i b o c s á t t a t á s a v á l o s z i n ű n e k v a n j e l e z v e . R o d i e s e l u t a z o t t m á r D a l m á t i á b a . A z a h i r , h o g y g r . B e u s t i s e l b o c s á t t a t n é k , é s g r . A n d r á s s y l e n n e a z á l l a m k a n c e l l á r , k i a b i r o d a l o m ű g y e i a l a k u l á s á r a l e g n a g y o b b b e f o l y á s s a l v a n .

A dalmát csatáról.

— A f ö l k e l é s — b é c s i t u d o s í t á s o k s z e r i n t — v é g e f e l é k ö z e l g e t ; b á r c a t t a r ó i , d e c z e m b e r 18 - k i t á v i r a t o k s z e r i n t a f ö l k e l ö k f o l y v á s t h á b o r g a t j á k a c s a p a t o k a t ; e z é s a k a t o n a s á g n a k f o l y v á s t s z a p o r i t á s a v á l o s z i n ű n e n n e k m u t a t j á k a b é c s i ű j P r e s s e a z o n á l l i t á s á t , h o g y a f ö l k e l ö k e l v a n n a k h a g y a t v a , é s , m i n t á n m i n d a h e r c z e g o v i n a i , m i n d a b u l g á r i a i r o k o n a i k s e g é l y é t ű l , m i n d M o n t e n e g r ó t ű l e l v a n n a k z á r v a , k é n y t e l e n e k m a g o k a t m e g a d n i . A n e v e z e t t l a p , e b b e l i h i e d e l m é b e n , a f ö l k e l ö k e l l e n i s z o n y u d ű h v e l b e s z é l , é s a z t m o n d j a , h o g y n e m i s k e l l v e l ö k a l k u d o z n i m á s k é p , m i n t f ö l t é t l e n t e l a d á s é s a f e g y e r l e r a k á s m e l l e t t . P e d i g b i z o n y m é g m e g g y ű l h e t v e l ö k a b a j , a z é t n e m j ó o l y k i c s i n y l ö l e g b e s z é l n i e k i s , d e v e s z é l y e s e l l e n s e g r ű l , m e l y e d d i g i s a n n y i v é r - é s p é n z á l d o z a t b a k e r ű l t .

Külföldi lapok nem adnak hitelt a bécsi híreknek, melyek a dalmát felkelés végét helyezik kilátásba. Jelenesen a Nordeutsche Allg. Zeitung azt mondja, hogy valószínűtlen, hogy a főlkelők éppen most adnak meg magokat, midőn az osztrák csapatok visszavonultak; ha ezt akkor nem tették, mikor az osztrák csapatok előre haladtak, sőt ezek ellenében a legerélyesebb ellenállást fejtették ki: most nincs okuk megadni magukat, kivált föltétlenül. Egyébiránt — ugymond — jól emléksünk, hogy a meghódolási hírek régóta ismétlődnek az osztrák lapokban, a nélkül, hogy a jóslat teljessébebe ment volna. Annál fogva, a bécsi híreket óvatossággal és fentartással közli.

Külföld.

— O l a s z o r s z á g b a n a z ű j m i n i s t e r i u m a l é p e n n i n c s e n e k m e g e l e g e d v e . R a t a z z i a z u t ó b b i i d ő k b e n s o k a t t á r s a l g o t t a k i r á l y l y a l , s k e d v e z ő f o g a d a t a t á s b a n r é s z e s ű l t , m i b ű l k ö v e t k e z i k , h o g y a m i n i s t e r i u m a l k o t á s n e m s o k á r a ō r á k e r ű l ; b á r a z t i s l e h e t v é l n i , h o g y e z a z u d v a r i p á r t f o g á s a , m i s z e r i n t h a s o n l ó r e m é n y e k k e l f é k e n t a r t a s a b a l o d a l t . M i c e l l i é s M a c c h i a v o l t b e l ű g y m i n i s t e r t R u d i n i t e r ő s e n m e g t á m a d t á k a k a m a r á b a n a n á p o l y i s z a b a d e l v ű z s i n a t f e l o s z l a t á s á r t ,

távol tartani a gondolatok tisztátalanságát, s a gonosz szokásokat, melyek rendszeren a bűnre vezetnek. Az olyan szerelm, mely bennünket rosszabbá tesz, s a bűn és vétek ösvényére vezet, rendszeren nem egyéb, mint állati érzelem, mely nemesebb cél nélkül magasra fokoztatva, rajtunk uralkodik.
„De mennyire hideg, mennyire szintelen az ugynevezett nemesebb szerelm, melynek mindig csak értelem szolgál vezérül. Mennyivel beszédesebb Otthello féltékenysége, jegyzé meg Agda sohajtvá.”

„Boszuló Otthello bár kiből válhatik, ki egész szívvel szeret. A féltékenység, hiddmeg nekem, a nyugodt külsejű és lángoló keblű férfinál sokkal veszélyesebb lehet következményeiben, mint a heves természetűnél. De szeretett Agdám hagyjuk abba ezen tárgyat, mert úgy veszem észre, hogy lázad fokozódik.”
— Csak egyre felelj! Képes-e a te nyugodt szived a féltékenység heves érzelmeire?
„Agda, bár soha se tapasztalád azt, mire lennék képes, ha egyszer magamat valóban megsalottatnák látván!”

E perczben Arthur rohant be.
„Siess, siess Nykopf Lavina baldoklik!”
Az orvos egy csókot nyomott Agda homlokára, s Arthurral elsietett.
Agda agyában sok és csodálatos gondolat kergeté egymást.
„Féltékenységgel tehá őrjöngővé lehetne őt tenni? Kilehetne őt ragadni nyugodt közönyéből? Oh, azt olvastam én szeméből, midőn e szót, ha valóban megsalottatnák látván magamat, — mondotta.”

„Keze által akarok meghalni, mint Dezdemona, hogy meggyőződjem szenvedélyes szerelme felől. Oh, mily fenség s látvány lesz, a szép sötét kék szemekben a lélek heves megrázkódását, a vad, minden más felett uralgó érzelmeiket olvasni...”

Körülbelül e gondolatok foglalkodtatták Agdát, a mint Anette belépett.

mely az által épen nem lehet indokolható, hogy egy hang elkialtotta az „éljen a francia köztársaság!”-ot. A volt belügyminister, ki nem bír szónoki tehetőséggel, sem valami nagy talentummal, egyebet nem tudott felelni, mint azt, hogy ő a feloszlást törvényes eljárásnak tartja.

A római zsinatról a klerikális lapok, a pápa csalhatlansági hitágazatot illetőleg kezdenek már beszélni, megtörvén előbbi hallgatásukat; előtők a pápa csalhatlansága többé nem kétséges, úgy, hogy a pápa annak hitágazattá emelése száudékától el nem álland; egyébiránt ez nem fog könnyen menni, mert ellenzék is van ellene elég, mely Merode volt pápai hadügyminister bibornokkal is növekedett, — kinek oly sokáig bő alkalma volt a pápávali érintkezése folytán annak csalhatlanságát tagadásba hozni. — Azon a pápa által önkényesen megállapított ügyrendi szabály ellen, hogy az indítványok egy, a pápától kinevezett bizottmány által vizsgálattassanak meg előlegesen, egy horváth püspök keményen kikelt, azonban az elnök által több ízben félbeszakított, úgy, hogy lelini kényszerült, mire Simor esztergomi érsek kelt a püspök védelmére, de ez is hasonlókép járt; mire Dupanloup francia püspök erősen megharagudván, kalapját kezébe vette s nagy izgatottság közt elhagyta a gyülestermet. Mely esemény az egész zsinatban nagy felindulást okozott, s ez ismét a pápai köröket is megfélemlítette.

A spanyol trón betöltésére nézve újabban különböző fordulatokról szól a napi sajtó. Legközelebb jelenték Thomás herczeg készségét, a trón elfoglalása iránt; most ismét azt állítják, hogy Viktor Emanuel határozottan kijelentette volna, mikép semmi esetre sem egyeznék bele a trón elfogadásába. — A szász királynak leányához, a Thomás herczeg anyjához intézett levele is nagy befolyással lett volna a trónjelöltség visszautasítására nézve. A király levele hangsúlyozza, hogy Spanyolország most egy pártokra szakított, pénzügyi tekintetben alá süllyedt ország; annál fogva, mivel erős kezeknek is nehéz volna ott rendet csinálni, a kiskoru herczeg királylyá tétele sem a nemzetre, sem a királyra és családjára nézve nem lehetne üdvös. — Azonban azt beszélik, hogy mindezt csak az unionisták terjesztik, kik ellene vannak a herczeg királylyá lételének.

Különfélék.

— A b e r l i n i s z é k e s e g y h á z i m e r é n y l e t . E m e r é n y l e t r ű l a n n a k i d e j e b e n l a p u n k b a n i s v o l t e m l i t é s t e v e , s a b ű n ű g y i t á r g y a l á s f . h ó 10 - k é n t a r t a t o t t m e g , s a z t h i s z s z ű k n e m l e s z é r d e k t e l e n o l v a s ó i n k r a n é z v e , h a a r r ó l r é s z l e t e s e b b t u d o s í t á s t k ö z l ű n k .

Az esküdtsek előtt mint vádlott Bieland Károly jelenik meg, ki ágostai hitv., született Lankében, eddig büntetve nem volt. A vádlott középmagasságu karcu ifju, arcán teljes nyugalom honol, úgy látszik jövő során épen nem aggódik. A vádirat a következőket foglalja magában:

F. é. aug. 8-án. Dr. Henrici lelkész isteni tiszteltet tartott a székesegyházban. A midőn az oltár előtt, arczával a közönség fele fordulva állott s a hitvallást mondotta el, Bieland, ki körül-belől 10 lépésnyire állott tőle, feléje ugrott s ezen szavakkal, „Hazudol!” reá lö-

„Parancsol urnóm valamit? hallottam, hogy az orvos ur elment, s azt gondoltam szükség lesz reám.”
— Igen, adj abból az orvosságos üvegből,“ felelé Agda.

„Bárcsak egészséges lenne a kisasszony az új évi bálra.”

„Oh, a bál engem nem érdekel, igen boldognak érezem magamat, ha Eduárddal viszálytalanul együtt lehetek.”

„Ah, hogy beszélhet így Agda kisasszony. Én mindig a szerencsétlen grófra gondolok ki midőn urnóm a bál utáni napon beteg lett, azóta olyan, mint egy árnyék. Minden nap ötször is eljön megkérdezni, hogy mint van urnóm, s ma éjjel is oly sokáig járkált itt az ablak előtt. Mennyire szeretheti ő urnómet!”

Anette elhallgatott, Agdára tekintett, ki gondolat teljes arccal hallgatta őt. E szavak mélyen behatottak Agda kebelébe, s mély benyomást tettek képzelő tehetőségén.

„Menj Anette, egyedül akarok leünni, ha szükségem lesz reád csemeték.”

„Igaza van neki,“ gondola Agda; „a gróf engem valóban szeret. Szerelme nem oly értelem által vezetett érzelem, mint a minő valami szentek, de nem embert illet meg. De hát miért is nem szeretem őt Oh, mennyivel boldogabb lennék ő vele. — De,“ s itt gondolatai más irányt vettek, „mi akadályoz meg engem abban, hogy a gróf második Aubreyé ne legyen. Oh, ha Aubrey szerelmét a grófnál felhasználhatnám arra, hogy Eduárdban Otthello féltékenységét felköltsem, oh ez félértelem egy étellel, mert a dolgok jelen állásában meghalok az egyhanguság miatt, s Eduárd tökéletessége és jéghidegsége mellett, daczára forró szerelmemnek, megfagyok. Megkísértem, ha el lehetne-e érnem életem e két eszményképét.”

(Folyt. köv.)

te pisztolyát, de nem talált, s az oltár rácszatáról lepattanó golyó egy az éneklőkarban működő fiút, valami Fischer nevűt surolt meg arczán könnyedén. Ekkor a sekrestyét megragadta, s az ifju bevallotta, hogy megakarta a lelkész lőni, s e vallomása mellett a vizsgálati fogságban is megmaradt.

Miután az esküdtszék összeült, az elnök, kérdezte a vádlottat, be ismeri e a tett elkövetését? Vádlott: Én követtem el a merényletet, de nem hiszem, hogy ezáltal igazságtalanságot követtem volna el. Meglévén győzdeve a felől, hogy az embernek szabadakarata nincs, vétkes nem lehetek. — Ekkor felolvastattott a vádirat, és vizsgálati jegyző könyv, a melyből a következőket említjük meg:

Bieland mint tanuló több bölcészeti munkát, ezek közt Kantot, s igen sok francia és angol regényt, s Schiller és Göthe féle drámákat olvasott. Az iskolát oda hagyván, színész akart lenni, azonban atyja kívánatára tanítói pályára akarta magát kiképezni. A tanítóképzésben töltött fél év után vizsgát akart tenni, de megbukott s ekkor ismét a színészi pályára ohajtott lépni, s atyja, ki előtt öngyilkossággal fenyegetődött, végre beleegyezett ebbe, sőt még a kiképezés idejére pénzzel is ellátta. Bieland ettől fogva igen rendetlen életet élt, mire atyja helyes szigorral lépett fel ellene, s kényszerítette, hogy a színészpályáról lemondván ismét tanítóképzésbe lépjen. Miután atyja minden anyagi segélyt megvont tőle, így kénytelen lett Lankébe visszahátrálni.

Ekkor, hogy az utált pályától menekülhessen, elhárította, hogy egy papot meggyilkol, s aztán belenyugzik tette következményeibe. Egy napon séta közben egy tanulóval találkozott, ki öngyilkos szándékkal már pisztolyt szegezett szívének, ennek kezéből a fegyvert kicsavarta, s így jutott az öldöklő műszerhez. Aug. 6-án Lankéból Berlinbe utazott, s pisztolyát egy általa czinból öntött golyóval megtöltötte, s Hunde nevű gymnasiumi növendék ismerősénél megszállott és ott halt, s 7-kén bebarangolta a várost, 8-án reggel a székesegyházba ment, hol a merényletet a tudvalevő módon elkövette.

A tárgyalás befejezte utáa az esküdtek visszavonultak, s egyhangulag bűnösnek nyilvánították. Azon kérdésre, ha vajon vádlott a tett elkövetése alatt beszámítás alá nem jöhető állapotban volt-e, nemmel felelték. A törvényszék e folytán 12 évi fegyenczházi fogságra ítélte.

A vádlott az ítéletet a lehető leg stoicusabb nyugalommal fogadta s nem fellebbezett.

V o g t előadása az egyetem hallgatók számára pénteken d. u. az egyetem nagy termében 1 órakor vette kezdetét. A terem zsúfolásig tünve volt, ennyi halgatósággal egy egyetemi előadás sem dicsekedhetett még. Az érdekes előadás tárgyát a „mikroceptalia“ tana képezte. Hosszabb bevezetés után az ember és majom koponyákat hasonlította össze, s kimondta, hogy ő az embert épen nem származtatja a majomtól, azonban ezek mindketten egy törzsből, két igen eltérő irányban származtak. Előadása másfél óráig tartott, s az ifjuság roppant éljenzés között kísérte a nagyhirű tudóst kocsijához.

Garasos felolvasások (penny-readings.) Anglia több városában oly intézetek keletkeztek, melyekben különféle tudományokból népszerű felolvasásokat lehet hallgatni egy-egy pennyért. A legjelesebb férfiak sem tartják méltóságuk alattinak, hogy e termekben előadásokat tartsanak; legújabb időben például Dickens is támogatja ez intézeteket előadásaiival. A példa mindenesetre követésre méltó volna nálunk is; hanem nálunk még annyira hátra vagyunk, hogy ha a legjelesebb férfiak n g y e n tartanának is előadást, nem akadna hallgató; s másrészt, ha ezer hallgató kívánna is jó felolvasást is hallani, nem akadna előadó.

— Északamerika távirat-rendszere kitűnő berendezésénél és rendkívüli hasznosságánál fogva nagy hírnévre tett szert. Egyik legnevezetesebb és méltán figyelmet érdemlő intézménye a rendszerben, hogy a newyorki tőzsde a város legnagyobb bankházaiával táviratú összeköttetésben áll, és hogy az bármely üzletházzal is hirtelen táviratú érintkezésbe hozható. A tőzsde-távirat nemcsak az árfolyamban törtéző változást, hanem fontos napi eseményeket is rögtön közöl az illető házzal, — úgy hogy ezek minden őket érdeklő dologról rögtön tudomást szereznek. Naponként egy ház a közleményekért 1 dollárt fizet.

Eredetét a tőzsdetáviratú intézmény a papirpénz meghonosulásával beállott aranyárfolyam-ingadozásnak köszöni. És jelenleg Amerikában nem csak értékpapír (stock) tőzsde, hanem arany-tőzsde is van, mi mellett természetesen árutőzsde, terménytőzsde stb. is létezik. Az aranytőzsdén az árfolyamba beállott mindennemű változást egy óra mutatja. A táviratú hivatalnál minden tőzsdének külön tudósítója van, kik ismét az ügyességgel érintkeznek és a központra minden hírt feljelenenek. Még az este tartott igazgatósági ülésnek határozatai is rögtön tudomásra hozatnak, úgy hogy a gyorsaság csaknem netovábbját elérte. A táviratú rendszernek egy másik nevezetes sajátága, hogy a nagyobb városok üzleti háza külön vonalakat tartanak, és most már a távsürgönyök száma a különben óriási levélforgalmat is meghaladja.

Legujabb.

— B é c s, decz. 20. Taaffe, Berger és Potocki nyilatkozatot adtak a császárhoz, melyben kijelentik, hogy nem értenek egyet a ministerium többsége által beadott emlékiratban foglaltakkal, s ha azok elfogadtnak, nem maradhatnak állomásaikon.

— B é c s, decz. 20. A felirati bizottság mai ülésében valamennyi minister megjelent, de semmiféle nyilatkozatot nem tettek.

— B e r l i n, decz. 20. Az urakháza egyhangulag elvetette az esküdttörvényszék politikai és sajtóvétségekre nézve.

(P.) M ü n c h e n, decz. 20. A ministerium véglegesen teljesen megalakult. Belügyminister Braun, igazságügy Lutz, ki egyuttal véglegesen az oktatásügyi tárczát is átvette.

— R ó m a, decz. 19. A pápa ma 600 francziát fogadott a vaticánban. Egy hozzá intézett szónoklatra felelve a karácson jelentőségét fejtegette; Isten az alázatosságot tanítja, mondá, és a büszkeséget az emberek ellensége, és a forradalom okozója. Végül megáldá a pápa a gyülekezetet, mire ez hosszantartó tetszés kiáltásokba tört ki.

— P á r i s, deczember 20-án. A „Journ. offic.“ közzé tesz Forcade egy jelentését augusztus 15-ről kiszolgált és szolgálatban levő katonák és tengerészek részére kölcsönös segélyegyletek alapításáról. Egy deczember 18 ki császári rendelet e végett bizottságot nevez ki, mely fölött a védnökséget a császár vállalta el, s melynek 500,000 frankot bocsát rendelkezés alá.

— P á r i s, decz. 20. Rochefort interpellált intéz Angulo spanyol képviselő kiutasítása miatt. Míg ez csak köteleességét teljesíté, reánk kényszerítik a le-tétett királynő jelenlétét, a ki pedig nyíltan szövi az összeesküvést. A francia kormány szigora a köztársaságtól való félelemből indokolt, mert a köztársaság közel van. A belügyminister ez interpellációra azt válaszolta, hogy Angulo a menekült köteleességeit megszegé, a felkelésre buzdított. A kormány el van határozva a rendezarása való minden kísérlettel érdem szerint elbánni, és a kisebbséget tehetetlenné fogja tenni nem hatalommal, hanem erkölcsi tekintéllyel az egész ország támogatásával.

Közgazdaszat.

— Biztos szer hangyák ellen. Azon kellemetlenségekhez, melyeket a nyár magával szekott hozni, tartoznak a hangyák is sok házban, főleg olyanokban, melyek valamely kert kellő szomszédságában vagy épen abba benne fekszenek. Dr. Wittstein erre nézve így nyilatkozik: Ezen állatok már több év óta kiválóan az éléskamrában fészkeltek be magokat, mivel az édességek iránti előszeretetőket itt jobban ki-elégíthették, mint egybütt. Hasztalan tettünk szörpöt, mézet, s több efféle egy vagy más helyre, hogy a hangyák oda özönöljenek és ott megfuladjanak, mert ni-helyt valami édes sütemény volt félretéve, csaknem ki-zárólag ezt keresték fel. Erre az ellenkező irány köve-telése határozottam el magamat, t. i. csalogatás helyett eltávolítani igyekeztem a hangyákat s e célzt valamely illó bűzös folyadék által akartam elérni s mint legol-csóbbat, a tisztított égetésre használt petroleumot vá-lasztottam s várakozásomat rövid időn tökéletesen be-teljesülve láttam. Nehány napig ugyanis mintegy 3 lat petroleumot tettem ki egy csészében az éléskamra egyik szögletébe s a hangyák végkép eltűntek. E szert tehát nemcsak hatályosságánál, de egyszersmind olcsó-sága és ártalmatlanságánál fogva is ajánlhatom. Mint-hogy nem kétlen, mikép a petroleum eltávolításával a hangyák ismét visszatérnek, egész nyáron át az illető helyiségben kell hagyni a petroleumot s koronként meg-ujítani. Költségségségről itt nem lehet szó, mert ¼ font egésznnyáron elég, s ez mintegy 6 krba kerül. Minthogy a csészében az elpárolgási felület csekély s az elpárol-gás csak lassan történik; tüzesettől nem lehet tartani, s az edény közvetlen közelében járhatunk égő gyertyával, anélkül, hogy a folyadék meggyuladna.

O l y l é l. mely a ruha- és szőrneműt a molyok-tól megóvjá, Grünbaum Miksa szerint (osztr. szabadal-m) úgy nyeretik, ha ¼ font levendulavirág és ½ font kővi lóher (mellilotus officinalis) 2 font közönséges bor-szeszben a nap melegének 2 napig kitétik, a folyadék átszűretik, hozzá még tizenkét szemer pézsma adatik és üvegbe öntve jól bedugaszolják. Miután a régi ru-hadarabok piszoktól és foltoktól jól megtisztítottak és fényük nedves posztóval eltávolították rólu, egy ezen lébe mártott zivacsossal, mind belésük, mind fel-ső kelméjük visszája jól megnedvesítették. — Az illető ruhaneműek ezen eljárás által állítólagosan egyszer mindenkorra meg vannak óva az említett ár-talmas rovaroktól, és sem színükben, sem tartóságuk-ban kárt nem szenvednek, ezenfelül pedig igen kel-lemes szagot nyernek. A régi ruhákban befészkelődött molyok ezen lé alkalmazása által tökéletesen ártalmat-lanná válnak.

(E.) D e b r e c z. decz. 21. Heti vásárunkra igen csekély számmal érkeztek szekerek, mivel a mult egész éjle szünet nélkül hullott az eső, s ma hasonló, nem csuda, ha a közlekedést csökkentette, mindenféle élelmi cikket kevés mennyiséggel szállítottak, az élet-árak változatlanul maradtak, kivéven a tengerit, a mi emelkedett árakon kelt, köblönként 4 ft. 90 kr. — 5 ft. 20 kron. A kenyér, aprómarha, tojás, drága és kapos volt, 1 pár tyuk 1 frt. 4 tojás 10 kr.

Nyers bőrt keveset hoztak, kelendő, több is elkelt volna, míg a készbőr rontott árak mellett is alig talált vevőkre.

Időjárásunk untig esős, mainap kevés szünettel mindég esett, s még több esésre mutat. Utaink napona járhatlanabbakká válnak.

Bécsi tőzsde, decz. 21. Cs. arany 5—81, ezüst 120—75

Felelős szerkesztő s kiadótulajdonos: **Oláh Károly.**

H I R D E T É S E K.

Hirdetmény.

debreczeni cukorgyár

részvény-társulat

1. cs. részvényeirei

tisztelettel felkértem, miszerint az általuk aláirt részvény-tőke 15%-ját, azaz

minden 200 frtos részvény után 30 frtot o. ért.

1870. január 8—15-ig,

1870. február 8—15-ig,

s ugyanannyi

vagy a Debreczeni ipar és kereskedelmi Bank, vagy a cs. kir. kivált. Morvaországi ipar és kereskedelmi Bank-nál befizetni sziveskedjenek.

Az első rendbeli fizetés az eddig kiszolgáltattott elismer-vényeken fog igazolottni, míg ellenben a második részlet fize-tése után a részvénytőke 40%-ja lefizetését igazoló szelvé-nyekkel ellátott ideiglenes elismervények tognak a t. cz. rész-vényeseknek kiadatni, megjegyeztetvén, miszerint az alap-szabály tervezet 14. §-usa értelmében

a kitűzött határidőn tul befizetett részlethez 6% késedelmi kamat is számíttatik.

Debreczen, decz. 16. 1869.

A választmány.

204. 1—5

Haszonbérbe kiadó

3 vagy 6 évre

300 hold föld

P. Tamási pusztán,

1200 öles holdokban — több szobából álló lakrészek-
kel s elegendő gazdasági épületekkel ellátva; a hozzá tartozó
korcsmajoggal együtt. — Ertekezhetni felőle e lapok kiadó-
hivatalában. 199. 4—